

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (A. Braga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, A. Malîi, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

06 martie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inga Nistoran,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alecu Sadoveanu
împotriva Ingăi Nistoran (Sadoveanu), intervenient accesoriu Direcția pentru
protecția drepturilor copilului Botanica și Direcția pentru protecția dreptului
copilului Buiucani privind obligarea de a nu crea impedimente la întrevederea cu
copilul, obligarea de a respecta decizia Direcției pentru protecția drepturilor
copilului Botanica, obligarea de a nu crea impedimente în frecventarea activităților
cu copilul,

împotriva deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 mai 2017 Alecu Sadoveanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ingăi Nistoran (Sadoveanu), privind obligarea de a nu crea impedimente
la întrevederea cu copilul, obligarea de a respecta decizia Direcției pentru protecția
drepturilor copilului Botanica și obligarea de a nu crea impedimente în frecventarea
activităților cu copilul.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin hotărîrea Judecătoriei
Botanica, mun.Chișinău din 11 aprilie 2016 a fost desfăcută căsătoria încheiată cu
Inga Nistoran (Sadoveanu), s-a stabilit domiciliul copilului minor xxxxxx, cu tatăl
acestuia, iar domiciliul copilului minor xxxxxxxx s-a stabilit cu mama Inga
Nistoran (Sadoveanu).

La 05 aprilie 2017 Direcția pentru protecția drepturilor copilului a aprobat
graficul de întrevedere a părinților cu copiii, fiind atenționați ambii să nu încalce
dreptul copiilor de a comunica și a se întrevedea cu ambii părinți.

Inga Nistoran (Sadoveanu) încalcă prevederile graficului și nu permite să vadă și
să comunice cu fiul xxxxx, nici feciorul xxxxxx nu se poate vedea și comunica cu
fratele său xxxxxx.

Totodată Inga Nistoran (Sadoveanu) din luna mai 2016 interzice fiului xxxxxxx să frecventeze împreună cu el activitățile de înot, dans și muzică.

Astfel, din cauza mamei Inga Nistoran (Sadoveanu) frații xxxxxxx nu pot comunica între ei și sunt îndepărtați unul de altul în mod artificial, îl îndepărtează și pe tată de copil.

S-a adresat cu plîngeri la poliție, însă nu a avut posibilitate să se vadă cu copilul său, din care motiv s-a adresat cu prezenta cerere în judecată.

Reclamantul a solicitat obligarea Ingăi Nistoran (Sadoveanu) să nu-i creeze impedimente de a se întrevedea cu fiul xxxxx în conformitate cu graficul stabilit de către Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Botanica prin decizia nr.17/2 din 05 aprilie 2017; obligarea Ingăi Nistoran (Sadoveanu) să respecte condițiile stabilite de către Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Botanica prin decizia nr.17/2 din 05 aprilie 2017; obligarea Ingăi Nistoran (Sadoveanu) să nu-i creeze impedimente tatălui Alecu Sadoveanu să frecventeze împreună cu xxxxxx activitățile de înot, dans și muzică.

Prin încheierea protocolară din 09 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a dispus atragerea în calitate de intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Botanica și Direcția pentru protecția drepturilor copilului Buiucani (f.d. 61).

Prin hotărârea din 06 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a obligat Inga Nistoran (Sadoveanu) să respecte graficul de întrevederi a copiilor xxxxxx cu ambii părinți, stabilit prin decizia Direcției pentru protecția drepturilor copilului sector Botanica mun.Chișinău nr.17/2 din 05 aprilie 2017. În rest pretențiile reclamantului s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că decizia nr.17/2 din 05 aprilie 2017 a Direcției pentru protecția drepturilor copilului sector Botanica este valabilă, nu a fost contestată sau anulată și prin urmare fiind un act administrativ produce efecte și urmează a fi respectată de persoanele interesate, din care motiv pârta urmează a fi obligată să respecte graficul de întrevederi a copiilor cu ambii părinți.

Cerința reclamantului cu referire la obligarea pârteii să nu-i creeze impedimente tatălui să frecventeze împreună cu copilul xxxxxxx activitățile de înot, dans și muzică, a fost respinsă pe motiv că nu au fost prezentate probe ce ar confirma că copilul dorește să practice aceste activități, dorește să meargă la aceste activități exclusiv fiind însoțit de tatăl său și că acesta nu ar avea posibilitate să le practice fiind însoțit de mamă.

Prin decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Inga Nistoran, cu menținerea hotărârii din 06 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alecu Sadoveanu împotriva lui Inga Nistoran, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Botanica și Direcția pentru protecția drepturilor copilului Buiucani, mun.Chișinău cu privire la obligarea de a nu crea impedimente la întrevederea cu copilul, obligarea de a respecta decizia Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect.Botanica, obligarea de a nu crea impedimente în frecventarea activităților cu copilul.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a stabilit corect raportul dedus judecării, circumstanțele importante pentru

soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probele prezentate au fost apreciate complet, obiectiv, sub toate aspectele, iar hotărîrea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale ale participanților la proces.

Instanța de apel a concluzionat că ambii părinți sunt obligați să respecte graficul de întrevederi cu ambii copii stabilit prin decizia Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect.Botanica nr.17/2 din 05 aprilie 2017, or acesta nu a fost stabilit în baza hotărîrii Judecătorei Botanica, mun.Chișinău din 11 aprilie 2016, care ulterior a fost revizuită în partea ce se referă la stabilirea domiciliului copiilor.

La 02 ianuarie 2019 Inga Nistoran (Sadoveanu) a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea parțială a deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrii din 06 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea admiterii pretenției intimatului, cu pronunțarea în această parte a unei hotărîri noi prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

Ca temei de declarare a recursului a menționat prevederile art. 432 alin. (2) lit.a), c) Cod de procedură civilă, și anume instanțele nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată eronat legea.

În motivarea recursului a indicat că graficul întocmit de Direcția pentru protecția drepturilor copilului Botanica nu mai are suport legal, or hotărîrea în baza căruia a fost emis a fost casată în acea parte. Dînsa a contestat cu cerere prealabilă decizia Direcției, iar la 26 mai 2017 s-a refuzat admiterea contestației, însă deoarece la 25 mai 2017 a fost emisă decizia Curții de Apel prin care s-a stabilit domiciliul ambilor copii minori cu ea, a dispărut motivul și temeiul de a contesta decizia Direcției ca survenire de drept a nulității ei.

A indicat că instanța urma să aplice în cazul dat prevederile art.62, art.64 alin. (1), (3) Codul familiei, în acest sens urmînd a fi dată apreciere sentinței din 15 mai 2018 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Central, prin care Alecu Sadoveanu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.xxxxxxx. La fel, urmează a fi luat în considerație faptul că copilul minor xxxxxxxx potrivit informației obținute din răspunsurile poliției la plîngerea intimatului, refuză să se vadă cu tatăl. Totodată instanța s-a expus asupra unei pretenții neinvocate de reclamant.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 18 decembrie 2018 (f.d.214).

Prin urmare recursul declarat la 02 ianuarie 2019 de către Inga Nistorean, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în

conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inga Nistoran, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inga Nistoran, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Inga Nistoran.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inga Nistoran (Sadoveanu).

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh